

2014 AP SEÇİMLERİNİN SONUÇLARI

2009 yılında yapılan son seçimlerde %43'lük katılım oranı ile 1979'dan bu yana tarihi en düşük katılıma sahne olan Avrupa Parlamentosu seçimlerinde durum çok değişmedi.

A

vrupa vatandaşları, 1979 yılından bu yana se-
kizinci defa Avrupa seçimlerinde oy vererek
Avrupa Birliği'nde (AB) kendilerini temsil
edecek parlamenterlerini seçti. AB üyesi
28 ülkede var olan ana siyasi akımların
temsil edildiği bir demokratik platform
olan, geçtiğimiz 35 yıl içinde, ku-
rumsal dengede ağırlığını ve yetkile-
rini büyük ölçüde artıran Avrupa
Parlamentosu'nun (AP) 751 yeni
üyesinin belirlendiği seçimler,
22-25 Mayıs 2014 tarihleri arasında

AB üye ülkelerinde gerçekleştirildi.

2014 AP seçimleri, 2009 yılında yürür-
lüğe giren Lizbon Antlaşması'nda öngörülen
kuralların uygulandığı ilk seçim oldu. Lizbon
Antlaşması'yla yetkileri, görevi, sorumluluk
alanları, haliyle de gücü artırılan AP'nin bu
yeni yapılanması, tek pazardan bireysel hak-
lara, ticaretten dış politikaya kadar birçok
yeni yasama alanında, AB çapında daha fazla
söz sahibi olacağını gösteriyor. Yeni dönem-
de, AB kurumsal sisteminde AP'nin yetki-
leriyle birlikte bütçesi, icranın denetimi gö-
revi ve uluslararası anlaşmaların onayı gibi
alanlarda da yetkileri fazlalaşiyor. Böylelikle

KAZANAN

KAYBEDEN

AB'nin doğrudan seçim yoluyla görev başına gelen tek kurumu AP, Avrupa karar alma mekanizmasının kilit öneme sahip organı haline gelirken, neredeyse tüm AB yasaları konusunda ulusal hükümetlerle eşit söz hakkına sahip oluyor.

KRİZ SONRASI AVRUPA'NIN İLK SEÇİMİ

Hiç şüphesiz Lizbon Antlaşması kadar 2014 AP seçimlerini farklı kılan bir diğer unsur da, 2008'de başlayan ve neredeyse beş yıl boyunca Avrupa'yı kasıp kavuran mali kriz sonrasında Avrupa'nın gördüğü ilk geniş katımlı seçim olmasıydı. Her ne kadar AB ekonomisi 2013'ün son çeyreğinde düzelme sinyalleri vermiş olsa da, 2009'da yapılan son seçimlerden bu yana Avrupa ekonomik kriz, istikrarsızlık, artan küresel rekabet ve işsizlikle

boğuşuyordu. Hiç şüphesiz bu da seçim sonuçlarına açık bir şekilde yansdı.

Zaten seçim öncesinde yapılan anketler de, Avrupa vatandaşlarının son yıllarda AB'li kurumlara olan güvenin, desteğin ve ilginin düştüğünü açık bir şekilde gösteriyordu. Ekonomik krizin en önemli sonuçlarından birinin hem ulusal düzeyde hem de uluslararası düzeyde siyasete, siyasi partilere ve kurumlara olan güvenin azalması olduğu, araştırmalara da yansiyordu. AB'nin resmi istatistik kurumu Eurostat tarafından Kasım 2013'te yapılan saha araştırma-

sına göre (Eurobarometer Standart 80), vatandaşların sadece %23'ü ulusal hükümete güven duyuyor. Ulusal parlamentoya duyulan güven ise %25. Bu durum AB'ye duyulan güvene de yansdı ve Avrupa vatandaşlarının sadece %31'i AB'ye güven duyuyor.

Aynı çalışmaya göre AB'nin imajı da tehlike altında. Ankete katılanların %67'si AB'nin imajını nötr ya da tamamen negatif olarak tanımlıyor. Pozitif olarak tanımlayanların oranı ise sadece %31.

AP SEÇİMLERİYLE İLK DEFA AVRUPA KOMİSYONU BAŞKANI DA SEÇİLECEK

2014 AP seçimlerinin en önemli ilki, yeni oluşacak parlamento yapılanmasının, önümüzdeki beş yıl boyunca görev yapacak olan Avrupa Komisyonu Başkanı'nı da seçecek olması. Güz 2014 döneminde Komisyon Başkanlığı görev süresi dolacak olan ve bu görevi son iki dönemdir yürüten José Manuel Barroso'nun yerine geçecek ismi, 2014 AP seçimlerinde oluşan yeni Parlamento düzeni belirleyecek. Dolayısıyla AP seçimlerinde yarışan partiler, Avrupa Komisyonu Başkanlığı için de adaylarını belirledi.

Komisyon Başkanlığı için Avrupa parti grupları tarafından Jean-Claude Juncker (Avrupa Halklar Partisi/ EPP), Martin Schulz (Avrupa Sosyalistleri/PES), Guy Verhofstadt (Avrupa İçin Liberal ve Demokratlar İttifakı/ALDE), Alexis Tsipras (Avrupa Sol Partisi/ PEL), Ska Keller ve José Bové (Yeşiller) aday olarak

gösterildi. Adaylar, AP seçimlerinden hemen sonra gerçekleştirilecek Avrupa Komisyonu Başkanlığı seçimleri için de, bu süreçte ter döktü.

Lizbon Antlaşması'yla belirlenen kurallar gereği, yeni parlamento, yeni Avrupa Komisyonu başkanının salt çoğunlukla seçecek. Yani 751 sandalyeli AP'de, 376 oyu alan aday, Avrupa Komisyonunu, dolayısıyla da AB'nin önümüzdeki beş yıllık yasal ve bürokratik süreçlerinin başına geçecek. Ancak Komisyon Başkanlığı için adayı belirleyecek olan AB Konseyi'nin parti gruplarının adayları arasından aday göstereceği hâlâ tam olarak kesinleşmiş değil. Küçük bir ihtimal dahi olsa bu adayların dışında birini aday göstermeleri de mümkün görünüyor. Avrupa Parlamentosu seçimlerinde Parti gruplarının aldıkları oylar mutlaka AB Konseyi'nin kararını da etkileyecek. Komisyon'un seçim ve atama sürecinin Kasım ayında tamamlanması öngörüldü.

KOMİSYON BAŞKANLIĞINA ADAY TEK KADIN YEŞİLLERDEN

Yeşiller 2014 yılı AP seçimlerinde Avrupa Komisyonu Başkanlığı için eş başkan modeliyle ortak aday gösterdi. 33 yaşındaki AP Milletvekili Ska Keller'in Yeşillerin ortak adayı olarak Avrupa çapında gerçekleştirdiği Avrupa Komisyonu Başkanlık adayı kampanyasında Alman Keller, tek genç ve kadın adaydı.

KOMİSYON ADAYLARI İLK KEZ AÇIK OTURUMDA KARŞI KARŞIYA GELDİ

Avrupa Yayıncılar Birliği (European Broadcasting Union/ EBU) tarafından düzenlenen EUROVISION kapsamında 15 Mayıs 2014 tarihinde, AP seçimlerine 10 gün kala, partilerin Avrupa Komisyonu Başkan adaylarının katılımıyla ilk kez tüm Avrupa televizyon kanallarından canlı yayınlanan bir tartışma programı gerçekleştirildi. Hiç şüphesiz AP 2014 yılı seçimlerinin en ilginç ilki buydu. Tartışma programına EPP adayı Jean-Claude Juncker, S&D adayı Martin Schulz, ALDE adayı Guy Verhofstadt ve PEL adayı Alexis Tsipras katıldı. 90 dak-

kalık canlı televizyon tartışma programında Avrupa Komisyonu Başkan adayları, ekonomik krizden AB'nin geleceğine, Ukrayna'dan yasadışı göçle mücadeleye kadar Avrupa'nın gündemde olan konularında fikirlerini paylaştı.

DÖRT ÜYE ÜLKEDE ZORUNLU OY

Her üye ülkenin kendi seçim yasaları çerçevesinde belirlediği AP seçimlerinde üye ülkeler, 22-25 Mayıs 2014 tarihleri arasında hangi seçimlerin yapılacağını ve seçimlere katılım zorunluluğunu kendileri belirledi. Bu çerçevede 2014 AP seçimleri AB üyesi Hollanda ve İngiltere'de 22 Mayıs, İrlanda'da 23 Mayıs, Çek Cumhuriyeti'nde 22-23 Mayıs, İtalya'da 24-25 Mayıs günlerinde geri kalan üye ülkelerde de 25 Mayıs günü gerçekleştirildi.

Seçimlerin aynı gün yerine farklı günlerde, kimi ülkelerde ise iki günü kapsayacak şekilde gerçekleştirilmesinin temel nedeni, AP seçimlerine katılıma olan düşük ilginin artırılmasıydı. İtalya'da bu formül işe yaradı ve seçimlere katılım oranı %60'lar seviyesinde gerçekleşti. Ancak Çek Cumhuriyeti için aynı şeyi söylemek mümkün olmadı. Çek Cumhuriyeti 2014 AP seçimlerindeki %19,50'lik katılım oranıyla, Slovakya'dan sonra AB çapında katılım oranının en düşük olduğu ikinci ülke oldu.

Dört AB üye ülkesinde ise zorunlu oy uygulaması vardı. Belçika, Güney Kıbrıs Rum Yönetimi (GKRY), Yunanistan ve Lüksemburg'da vatandaşlar, zorunlu olarak sandık başına gitti. Ancak bu ülkelerdeki uygulamanın AP seçimlerine özel olmadığını söylemek gerekiyor. Belçika'da 1893, GKRY'de 1959, Yunanistan'da 1952, Lüksemburg'da ise 1919 yılından bu yana, seçimlere zorunlu katılım, seçim yasalarıyla belirlenmiş ve AP seçimlerine genişletilmiş durumda.

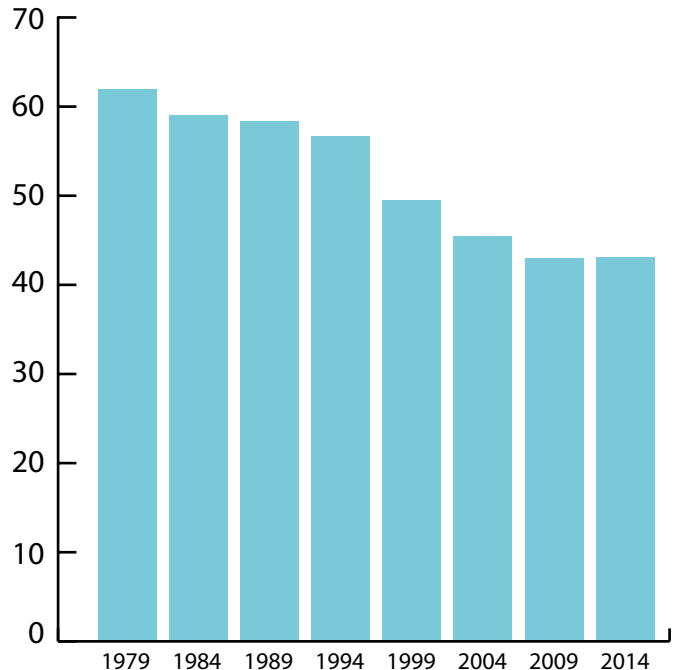
ON AVRUPALIDAN DÖRDÜ SANDIK BAŞINA GİTTİ

2014 AP seçimlerinin, Parlamento seçimleri tarihinin en düşük katılım oranına sahip seçimlerinden biri olduğunu söylemek yanlış olmaz. Resmi olmayan sonuçlara göre, 505,7 milyonluk AB'de 2014 AP seçimlerine katılım oranı %43.09'da kaldı. Başka

bir deyişle, oy hakkına sahip AB vatandaşlarının neredeyse yarısından fazlası seçimlere katılmadı. Her ne kadar bu oran 2009 AP seçimlerinde %43 olarak gerçekleşmiş olsa da, Hırvatistan'ın 2013'ün temmuzunda AB üyesi olduğu ve bu ülke vatandaşlarının ilk defa AP seçimlerinde oy kullandığı hesaba katıldığında, 2014 AP seçimleri, Parlamento seçimleri tarihinin en düşük katılıma sahip seçimlerinden biri oldu. (Bkz. Tablo 1)

TABLO 1

AP Seçimleri Katılım Oranı-AB Ortalaması (%)

AP SEÇİMLER TARİHİNİN EN DÜŞÜK KATILIM REKORUNU SLOVAKYA KIRDI

Üye ülke bazında AP seçimlerine katılım oranlarına bakıldığında ise karmaşık bir tabloyla karşılaşılıyor. Kimi üye ülkelerde seçimlere katılım %90'lar seviyesine çıkarken (örneğin Belçika ve Lüksemburg), kimi üye ülkelerde %20'nin bile altında katılım oranıyla karşılaşılıyor (örneğin Slovakya ve Çek Cumhuriyeti). Hatta AB üyesi Slovakya, 2014 Parlamento seçimlerindeki sadece %13'lük seçmen katılımıyla, AP seçimler tarihinin şimdiye kadar kaydettiği en düşük katılım oranına sahip üye ülkesi unvanını kazandı.

Aslında AB üyesi Slovakya, bu alanda kendine ait olan rekoru kırmış oldu. Bu seçimlerden önceki en düşük katılım, yine Slovakya'daki 2004 AP seçimlerinde %16,97'lik katılım oranıyla kırılmıştı.

TABLO II

Üye Ülke Bazında AP Seçimlerine Katılım Oranı (yüzde-sıralı)	
Üye Ülke	Katılım Oranı (%)
Belçika	90
Lüksemburg	90
Malta	74.81
İtalya	60
Yunanistan	58.2
Danimarka	56.4
İrlanda	51.6
Almanya	47.9
İsveç	48.8
İspanya	45.9
Avusturya	45.7
Litvanya	44.91
GKRY	43.97
Fransa	43.5
AB Ortalaması	43.09
Finlandiya	40.9
Hollanda	37
Estonya	36.44
Bulgaristan	35.5
Portekiz	34.5
İngiltere	34.19
Romanya	32.16
Letonya	30.04
Macaristan	28.92
Hırvatistan	25.06
Polonya	22.7
Slovenya	20.96
Çek Cumhuriyeti	19.5
Slovakya	13

AB ÜYESİ ÜLKELERİN ANCAK YARISINDA KATILIM, ORTALAMANIN ÜZERİNE GEÇEBİLDİ

Üye ülke bazında katılım oranlarına bakıldığında, üye ülkelerin sadece yarısının AB ortalamasının üzerine çıktığı görülüyor. Diğer yarısındaki seçimlere katılım oranı ise ortalama olan %43,09'un altında kalıyor (Bkz. Tablo II). Hatta daha da ilginç olan, 2004-2007 ve 2013 genişlemeleri sonrasında AB'ye katılan toplam 13 üye ülkenin 10'unda katılım oranının AB ortalamasının altında olması. Malta, Litvanya ve GKRY haricinde, 2004 sonrası AB'ye üye olan diğer ülkelerde, AP 2014 seçimlerine katılım oranının %43,09'luk AB ortalamasının altında kalması, AB'nin en "başarılı" politika alanlarından biri olarak kabul edilen Genişleme Politikası'na ilişkin soru işaretlerini de artırıyor.

KÜRESEL KRİZİN EN ÇOK ETKİLEDİĞİ ÜLKELERDE KATILIM ORANI YÜKSEK

Bu tablodan çıkartılabilecek bir başka ilginç sonuç ise şu; 2008 küresel mali krizinin etkisi neredeyse tüm AB üye ülkelerinde ciddi şekilde hissedilirken, kimi üye ülkelerde kriz çok daha vurucu ve yıkıcı olmuştur. Hatta kriz, özellikle Akdeniz'e komşu AB üye ülkelerinde (Yunanistan, İtalya, Portekiz, İspanya ve GKRY) hükümetleri yerinden etmiş, ortalığın tozu dumana katılmıştı. Öyle ki krizin pençesindeki GKRY, AB Dönem Başkanlığı sırasında ülkenin iflasını açıklamak zorunda kalmıştı. Halk oylaması sonrasında Avrupa Anayasası'nı reddeden ve AB'yi siyasi krize sokan İrlanda, krizin başında iflas bayrağını çeken ilk ülke olmuştur.

Resmi olmayan sonuçlar incelendiğinde, AP 2014 seçimlerine katılım oranları sıralamasında Akdeniz'e komşu bu beş ülkenin ve İrlanda'nın, AB ortalamasının üzerine çıktığı açıkça görülüyor. İtalya, Yunanistan ve İrlanda'da da %50'lerin üzerine çıkan seçimlere katılım oranı, İspanya ve GKRY'de %45'ler ve %43'ler seviyesinde olması "Kriz mağduru bu ülkelerin vatandaşları acaba yine AB'ye mi sarılıyor?" sorusunu akıllara getiriyor.

Hiç şüphesiz bu soruyu tersten sormak da mümkün. Krizin "görece" galibi, AB ekonomisinin itici gücü Almanya'da AP 2014 seçimlerine katılım oranı %47,90 seviyesinde, yani AB ortalamasının biraz üzerinde. Almanya'nın AP seçimler tarihindeki katılım oranları kıyaslandığında %47,90'lık bu oranın, sürekli düşüş eğilimi gösteren grafikte yerini alıyor.

HIRVATİSTAN'DA DÖRT KİŞİDEN SADECE BİRİ OY VERDİ

Vatandaşları Parlamento'ya gönderecekleri 11 üyeyi belirlemek üzere AP seçimlerine ilk defa katılan, AB'nin en "taze üyesi" Hırvatistan'da seçimlere katılım, resmi olmayan rakamlara göre sadece %25,06. Başka bir deyişle, AP seçimlerinde oy hakkı olan AB'nin "en taze" vatandaşları Hırvatların sadece dörtte biri seçimlere katıldı. Dolayısıyla AB'nin en başarılı politika alanlarından biri olarak kabul edilen AB Genişleme Politikası'nın en genç ve yeni üyesinde, böylesine düşük bir katılım oranının gerçekleşmesi, AB genişlemesine ilişkin soru işaretleri oluşturuyor.

SAĞ OY KAYBETTİ, SOL OY KAZANDI

Resmi olmayan seçim sonuçlarına bakıldığında ise genel itibarıyla sağ partilerin oy kaybettiği, sol partilerin ise oy oranları

nı artırdığı görülüyor. 2009 AP seçimleriyle kıyaslamalı, 2014 AP seçim sonuçlarına göre 751 sandalyeli AP'de oylar, şu şekilde sıralanıyor (Bkz. Tablo III):

Bu tablodan ilk bakışta çıkartılan sonuç, EPP, S&D, ALDE ve Yeşiller/EFA gibi Parlamento'daki ana akım partilerin, oy kayıplarına rağmen bir önceki dönemdeki genel ağırlıklarını koruyarak olmaları. Ancak AP'nin yeni oluşumunda merkez sağ ya da merkez sol çoğunluğun oluşma olasılığının olmaması sebebiyle, ana akım gruplar arasında önümüzdeki dönemde işbirliklerinin ve koalisyonların görülmesi muhtemel.

Yine bu tablodan ortaya çıkan genel itibarıyla sağ partilerin oy kaybederken, sol partilerin oy kazanması. Çok basit olarak Parlamento'daki parti dizilimini sağ ve sol olarak ikiye ayırırsak; solda GUE/NGL ve S&D oylarını artırırken, Yeşiller/EFA oy kaybına uğradığı, sağda EPP, ALDE ve ECR oy kaybına uğrarken, EFD'nin oylarını artırdığı görülüyor.

Resmi olmayan sonuçlara göre 2014 seçimleri 2009 seçimleriyle kıyaslandığında, solda oy artışı sadece 14 sandalye, sağda oy kaybı ise 73 sandalye.

TABLO III

AP 2009 ve AP 2014 Seçimleri Karşılaştırmalı Tablosu

Siyasi Parti veya Siyasi Grup	2004		2009		2009-2014 Fark Sandalye Sayısı (+/-)
	(Tahmini) Sandalye Sayısı	(Tahmini) Oy (%)	Sandalye Sayısı	Oy (%)	
EPP	214	28.5	265	36	-51
S&D	191	25.43	184	25	7
ALDE	64	8.52	84	11.4	-20
YEŞİLLER/EFA	52	6.92	55	7.4	-3
ECR	46	6.13	54	7.3	-8
GUE/NGL	45	5.99	35	4.7	10
BAĞIMSIZLAR	41	5.46	27	3.6	14
EFD	38	5.06	32	4.3	6
DİĞER	60	7.99			
Toplam	751	100	736	100	

SEÇİMLERİN KAYBEDENLERİ

Bir diğer sonuç ise, seçimin mağlubu EPP ile ilgili. Her ne kadar muhafazakâr

EPP seçim yarışında birinci parti olarak ipi göğüslese de, 50'nin üzerinde sandalye kaybıyla geçen seçimlere göre en çok sandalye kaybeden parti konumunda. EPP'nin oy oranı olarak kaybı da neredeyse %7,5.

Ashında ana akım partilerdeki oy kaybı sadece EPP ile de sınırlı değil. Muhafazakâr EPP gibi merkez sağda liberal demokrat ALDE, solda Yeşiller/EFA ve ECR'de oy kaybına uğrayan partiler. Seçimlerde ALDE neredeyse 20 sandalye kaybederken, Yeşiller/EFA üç, ECR ise sekiz sandalye kaybetmiş durumda. Dolayısıyla 2014 yılı seçimlerinin kaybedenleri EPP, ALDE, ECR ve Yeşiller/EFA olarak sıralanıyor.

SEÇİMLERİN KAZANANLARI

Parti gruplarının sandalye sayısındaki artışa göre bakıldığında seçimlerin galibi sosyal demokrat/ilerici S&D, aşırı solcu GUE/NGL ve aşırı sağcı EFD.

Seçimlerin ikinci galibi S&D, yedi sandalye gibi küçük bir artış bile olsa, oyların %0,5'in altında artırmayı başardı. Her ne kadar artış ufak olsa da, bu oy oranıyla S&D'nin, seçimlerden birinci parti olarak çıkan EPP ile arasındaki sandalye farkını neredeyse 20 sandalyeye kadar düşürdüğü görülüyor.

Ana akım partilerin dışında kalan partilerden kazanlar ise aşırı solcu GUE/NGL ve aşırı sağcı EFD. GUE/NGL %1,3'lük oy artışıyla sandalye sayısını 10 fazlaştırtıyor. Aşırı sağcı EFD ise %1'in altındaki oy artışıyla Parlamento'da altı yeni sandalye almaya hak kazanmış durumda.

SEÇİMLERİN GERÇEK KAZANANI AŞIRILAR

2014 yılı AP seçimlerinin galibi aşırı partiler, gerçek galibi ise aşırı sağ partiler oldu. Fransa'da aşırı sağcı Ulusal Cephe, Danimarka'da da aşırı sağcı Danimarka Halk Partisi, Finlandiya'da aşırı sağcı Gerçek Finler Partisi, Avusturya'da koalisyon ortağı aşırı sağcı Avusturya Halk Partisi, Macaristan'da aşırı sağcı Jobbik Partisi, Belçika'da Flaman kesimin bağımsızlığından yana olan Yeni Flaman İttifakı, Almanya'da Milliyetçi Demokratik Partisi, Yunanistan'da aşırı sağcı Altın Şafak Partisi ve birçokları oylarını artırdı.

Aşırı sağ gibi, aşırı solda da artış eğilimi gösteren partiler oldu. Her ne kadar aşırı sağ yükselişi kadar görülmesi de, radikal solda Yunanistan'da Alexis Spiras'ın partisi Syriza ve İspanya'da Podemos

Partisi oylarını artırmayı başardı.

Seçimlerde aşırı partilerin, özellikle de sağ tandanslı aşırıların bu denli oy kazanmalarının altında, seçimlere katılım oranlarının çok düşük olması ve ana akım partilerin, ulusal

TABLO IV

2014 AP Seçimlerinde Aşırı Sağ Partiler					
Aşırı Sağ Partiler	2014		2009		2009-2014
	Oy Oranı (%)	Sandalye Sayısı	Oy Oranı (%)	Sandalye Sayısı	Sandalye Sayısı Değişimi
Avusturya -BZÖ -FPÖ	20.2	4	17.3	2	2
Belçika -FNb -PP -VB	6.4	1	11.2	2	-1
Bulgaristan -Ataka	3	0	12	2	-2
Danimarka -DF	26.6	4	14.8	2	2
Fransa -FN	25	24	6.3	3	21
Almanya -NPD -REP	1	1	1.3	0	1
Yunanistan -LAOS -XA	12.1	3	7.7	3	1
Macaristan -Jobbik	14.7	3	14.8	3	0
İtalya -LN	6.2	5	10.2	9	-4
Hollanda -PVV	13.2	4	17	5	-1
Romanya -PRM	2.7	0	8.7	3	-3
Slovakya -L'SNS -SNS	5.3	0	5.6	1	-1
İsveç -SD	9.7	2	3.3	0	2
İngiltere -BNP	1.1	0	6	2	-2

seçimlerde olduğu gibi AP seçimlerinde destekçi kitlelerini mobilize edememelerinin payı büyük. Ancak aşırı partilerin oy artışının altında tek neden olarak bunu görmek çok doğru olmaz. 2009 yılında yapılan son seçimlerden bu yana Avrupa'yı meşgul eden, ekonomik kriz, istikrarsızlık, artan küresel rekabet ve işsizlik gibi konular aşırı partilerin oy oranlarında artışa neden olmuş durumda.

AŞIRI SAĞIN AŞIRI YÜKSELİŞİ

2014 yılı AP seçimlerinin galibi aşırı partilerde, aşırı sağın aşırı yükselişi oldukça dikkat çekici. Özellikle bazı AB üyesi ülkelerdeki aşırı sağ partilerin seçimlerden birinci parti olarak çıkması bu tezi güçlendiriyor. Fransa'da aşırı sağcı Ulusal Cephe, oylarını %18,7 artırarak %25'lik bir başarı gösterdi. Danimarka'da da aşırı sağcı Danimarka Halk Partisi ise oylarını %11,8 artırarak %26,6 ile seçimlerden birinci parti çıktı. Aşırı sağda, oyların aşırı arttığı bir diğer ülke ise İngiltere. İngiltere'de aşırı sağcı İngiliz Ulusal Partisi %11,4'lük artışla %27,5'lik oy oranına sahip oldu.

Genel itibarıyla bakıldığında aşırı sağ, 2009'daki seçimlere göre 15 yeni sandalye kazandı. 2009 seçimlerinde 37 olan aşırı sağcı milletvekili sayısı, 2014 yılı seçimlerinde 42'ye yükseldi. Altı ülkede aşırı sağ oylarını artırdı. Aşırı sağ partiler

Avusturya'da iki, Danimarka'da iki, Almanya'da bir, Yunanistan'da bir, İsveç'te iki fazla sandalye kazanırken, AP'ye en fazla aşırı sağcı milletvekilini 21 fazla parlamenterle Fransa sokmayı başardı. Böylece 2014 yılında AP, 29 yeni aşırı sağcı milletvekiline kavuştu. Aşırı sağcı milletvekillerinin düşüş gösterdiği ülkeler ise Belçika (bir milletvekili), Bulgaristan (iki milletvekili), İtalya (dört milletvekili), Romanya (üç milletvekili), Slovakya (bir milletvekili), Hollanda (bir milletvekili) ve İngiltere (iki milletvekili) (Bkz. Tablo IV).

AŞIRI SAĞIN EN AŞIRILARI PARLAMENTO'DA

2014 yılı AP seçimlerinde aşırı sağın en aşırılarıyla dikkat çeken iki ülke ise Almanya ve Yunanistan. Almanya'da Milliyetçi Demokratik Partisi, Yunanistan'da ise Altın Şafak Partisi ilk defa AP'ye milletvekili göndermeyi başardı. Her iki par-

2014 yılı AP seçimleri ilklerin seçimi oldu. İşte ilkleriyle, enleriyle, aşırılarıyla, kazananları ve kaybedenleriyle AP'nin 2014 yılı seçim sonuçları.

- 2009 yılında yürürlüğe giren Lizbon Antlaşması sonrasında gücü artırılmış Parlamento'nun ilk seçimiydi.
- 2008 yılından bu yana Avrupa'yı kasıp kavuran ekonomik kriz sonrası Avrupa'nın da ilk büyük çaplı seçimiydi.
- Parlamento seçimleri sonucu oluşacak tablo, ilk defa Avrupa Komisyonu Başkanını seçecekti.

- Dolayısıyla seçimlerden sonra Komisyon Başkanlığı için yarışacak adaylar ilk kez canlı yayında Avrupalı seçmenlerin karşısına geldi.
- Hollanda ve İngiltere'de, ardından tüm üye ülkelerde Avrupalı seçmenler sandık başına gitti.
- Böyle bir ortamda gerçekleştirilen AP seçimlerinin enleri de oldu.
- 10 Avrupalıdan sadece 4'ü sandık başına giderken, %34,09'luk katılımıyla

- AP seçim tarihini en düşük katılımı seçimlerinden biri gerçekleşti. Hatta AB üyesi Slovakya'da, %13'lük katılım oranı ile AP seçimlerine "katılmama" rekoru kırdı. Böylece Slovakya daha öncesinde yine kendisine ait olan rekoru bir kere daha kırdı.
- AB üye ülkelerinin ancak yarısında katılım, AB ortalamasının üstüne çıkabilirken, küresel ve mali krizin en çok etkilediği ülkelere seçimlere katılım yüksekti.
- AB'nin en yeni üyesi Hırvatistan'da ise %25'lik katılım ile her dört kişiden sadece biri oy verdi.

Avrupa Parlamentosu Üye Seçimi

Herhangi bir siyasi guruba üye olmayanlar	63
Özgürlük ve Demokrasi Avrupası (EFD)	38
Bir gruba bağlı olmayanlar (NI)	41
Aşırı sol GUE/NGL	42
Avrupalı Muhafazakarlar ve Reformcular (ECR)	46
Yeşiller (GREENS/EFA)	52
Liberaller (ALDE)	66
Sosyalistler (S&D)	189
Hristiyan Demokratlar (EPP)	214
AB Üyesi Olmayan Ülkeler	

751

- İlkleri ve enleri bol AP'nin 2014 yılı seçimlerinde kazanan ve kaybedenlerde ilginçti. Resmî olmayan sonuçlara göre:
- EPP, S&D, ALDE ve Yeşiller/EFA gibi Parlamento'daki ana akım partilerin, oy kayıplarına rağmen bir önceki dönemdeki genel ağırlıklarını korurken, sağ oy kaybetti, sol oy kazandı.
- 2009 seçimleriyle kıyaslandığında, solda oy artışı sadece 14 sandalye, sağda oy kaybı ise 73 sandalye olarak gerçekleşti.
- Sağda ve solda aşırı partiler oylarını ciddi oranda arttırırken, Almanya ve Yunanistan'da aşırı sağın aşırıları ilk defa AP'ye milletvekili gönderdi.
- Bağımsızlar ve henüz hangi gruba dâhil olacağına karar vermemiş AP milletvekilleri hiç şüphesiz, seçim sonrası sandalye dağılımında önemli bir etkiye sahip olacak.
- AB taraftarı bloğun oyunda düşüş yaşanırken, yine de yeni AP'nin üçte ikisinin AB yanlısı partilerden oluştuğunu söylemek mümkün.

tinin de Avrupa'da yabancı düşmanlığıyla bilinen ve öncesinde Avrupa'da çok tartışılan söylemlere imza atan partiler olduğunu anımsatmakta fayda var.

BELİRLEYİCİLER: BAĞIMSIZLAR VE DİĞERLERİ

Seçim sonuçlarına bakıldığında hiç şüphesiz bağımsızların sayısındaki artış kayda değer. 2009 yılı AP seçimlerinde 27 sandalyeyi elinde bulunduran bağımsızların sayısı 2014 yılında 41'e yükselmiş durumda. Bağımsızlar kadar henüz hangi gruba dâhil olacağına karar vermemiş 60 milletvekili, seçim sonrası sandalye dağılımında önemli bir etkiye sahip olacak. Ana akım partilerin sandalye dağılımları, seçim sonrası müzakereler ve partilerin olası grup değişiklikleriyle yeniden şekillenebileceğini de unutmamak gerekiyor.

AB VE ENTEGRASYON SÜRECİ YANLILARI ÜÇTE İKİ ÇOĞUNLUĞA SAHİP

2014 yılı AP seçimleri sonrasında oluşacak yeni Parlamento'da en merak edilen, AB yanlısı partilerin mi, yoksa AB karşıtı partilerin mi çoğunluğu elde edeceği sorusuydu. Resmi olmayan sonuçlara göre AB ve entegrasyon sürecini destekleyen gruplar, 751 sandalyeli AP'de neredeyse üçte iki çoğunluğa sahip. Geriye kalan üçte bir grup içindeyse özellikle aşırı sağ ve aşırı sol partilerin oy oranlarını artırmaları nedeniyle, Avrupa projesine çeşitli derecelerde şüpheli yaklaşan veya karşı olan siyasal akımlar oluyor.

Yine basit bir gruplama yapıldığında (Bkz. Tablo V), AB taraftarı bloğun 751 sandalyeli AP'de 521 sandalyeyi aldığı görülüyor. Karşı tarafta ise AB karşıtı blok %22,64 oy oranıyla 170 sandalyeyi şu anda kazanmış durumda.

Her ne kadar AB, Avrupa ve entegrasyon yanlısı grup, yeni AP'de üçte iki çoğunluğu elinde tutsa da, 2009 seçimleriyle

le kıyaslandığında bu bloğun oy kaybına uğradığını da ifade etmekte fayda var. 2009 yılı AP seçimlerinde AB taraftarı EPP, S&D, ALDE ve Yeşillerden oluşan bloğun oyu %79,8 seviyesindeydi. 2014 seçimlerinde ise bu oran %69,37 seviyesine gerilemiş durumda.

TABLO V

AB Taraftarı ve AB Karşıtı Bloğun Oy Dağılımı			
AB TARAFTARI BLOK		AB KARŞITI BLOK	
Parti	Oy Oranı (%) / Sandalye	Parti	Oy Oranı (%) / Sandalye
EPP	28,50/214	GUE/NGL	5,99/45
S&D	25,43/191	ECR	6,13/46
ALDE	8,52/64	EFDA	5,06/38
YEŞİLLER/EFA	6,92/52	BAĞIMSIZLAR	5,46/41
	69,37/521		22,64/170

▲ TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, açılan şirket sayısının bir önceki yıla göre %2 arttığını, Gümüşhane'de bu artışın %8 olduğunu söyledi.

İşverenlerin prim yükü %33 oranında azalacak

TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Gümüşhane TSO'da yaptığı konuşmada, Türkiye genelinde 81 ilde uygulanan projeye işsizleri işe kavuşturacaklarını ve işverenlerin prim yükünü de %33 oranında azaltacaklarını söyledi.

Bir dizi temaslarda bulunmak üzere gittiği Gümüşhane'de, TOBB Yönetim Kurulu üyeleriyle birlikte Gümüşhane Valisi Yusuf Mayda'yı makamında ziyaret eden TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, Türkiye'de hem işsizliğin çözümüne katkı sağlayacak hem de işverenlerin prim yükünü hafifletecek bir projeyi hayata geçtiklerini belirtti. Gümüşhane Valisi Dr. Yusuf Mayda'yı ziyaret ettikten sonra Gümüşhane ve Ticaret Sanayi Odası'nda (GTSO) sektör temsilcileriyle bir araya gelen Hisarcıklioğlu, TOBB olarak iki ana sorunla ilgili yaptıkları çalışmaları anlattı. Karşılıksız çeklerde hapis cezasının kalkma-

▼ Gümüşhane Valisi Dr. Yusuf Mayda ile TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, TOBB tarafından Gümüşhane'ye yaptırılacak 16 derslikli imam-hatip lisesi, pansiyonu ve spor salonun protokolü imzaladı.

sının ardından ciddi sıkıntı yaşadıklarını belirten Hisarcıklioğlu, bunu da Bankalar Birliği ve Kredi Kayıt Bürosu'yla yaptıkları ortak çalışmayla aşma noktasına geldiklerini söyledi. Hisarcıklioğlu, sisteme ücretsiz olarak üye olanların çek aldıklarında karşısındakinin bankalardaki kredilerini, karşılıksız çeklerini, karşılıksız çeklerini ödeyip ödemediğini, protestolu çeklerini ödeyip ödemediğini, kredi kartı borçlarını ödeyip ödemediğini görebileceklerini söyledi. İkinci çalışmalarının ise iş gücüne yönelik olduğunu dile getiren Hisarcıklioğlu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, İŞKUR ve TOBB ETÜ ile birlikte yürüttükleri UMEM Beceri'10 çalışmaları hakkında bilgi verdi. Türkiye'de açılan şirketlerin seceresini kendilerinin tuttuğunu dile getiren Hisarcıklioğlu, açılan şirket sayısının bir önceki yıla göre %2 arttığını, Gümüşhane'de bu artışın %8 olduğunu söyledi.

"GÜMÜŞHANE'YE YATIRIMCILARI ÇEKMEMİZ LAZIM"

Gümüşhane'nin teşvikte 5'inci bölgede yer almasının çok avantajlı olduğunu bunun da iyi değerlendirilmesi gerektiğini, Organize Sanayi Bölgesi'ndeki doluluk oranının %21 olduğunu vurgulayan Hisarcıklioğlu, "Zigana Tüneli'yle birlikte denize ve limana ulaşma şansımız var. Önümüzdeki dönemde Gümüşhane olarak Gümüşhane'ye yatırımcıları çekiyor olmamız lazım. Mermerinden, taş ocağından, altın ve gümüş madenine kadar bu coğrafyada her şey var" diyerek, herkesin Gümüşhane için bir ve birlikte olması gerektiğine vurgu yaptı. Hisarcıklioğlu'nun konuşmasının ardından 16 derslikli imam hatip ortaokulu ve spor salonu yapımı için hazırlanan protokol Gümüşhane Valisi Dr. Yusuf Mayda, TOBB Başkanı M. Rifat Hisarcıklioğlu, GTSO Yönetim Kurulu Başkanı İsmail Akçay ve TOBB Yönetim Kurulu üyeleri tarafından imzalandı.

